

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,
ректор УДУНТ, професор

Костянтин СУХИЙ

03 _____ 2025 року

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для здобуття ступеня магістра
за освітньо-професійною програмою
«Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»

Дніпро - 2025

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

(повне найменування закладу вищої освіти)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Ползікова Г. В., кандидат економічних наук, доцент,
т.в.о. зав. кафедри девелопменту нерухомості, фінансів, обліку
та маркетингу;
Грабовський І.С., кандидат економічних наук, доцент кафедри
девелопменту нерухомості, фінансів, обліку та маркетингу;
Свічкач Н. М., кандидат економічних наук, доцент кафедри
девелопменту нерухомості, фінансів, обліку та маркетингу.

Програму схвалено на засіданні кафедри **девелопменту нерухомості, фінансів, обліку та маркетингу**

Протокол від « 3 » березня 2025 р. № 11

Т.в.о. зав. кафедри

Ганна ПОЛЗІКОВА

« 3 » березня 2025 р.

Програму погоджено групою забезпечення якості освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Протокол від « « 3 » березня 2025 р. №2

Член групи забезпечення якості
освітньо-професійної програми
«Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
за другим (магістерським) рівнем
вищої освіти зі спеціальності
D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»

Ігор ГРАБОВСЬКИЙ

« 3 » березня 2025 р.

1. МЕТА ТА ЗАДАЧІ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1.1. Метою фахового вступного випробування є з'ясування рівня знань та вмінь, необхідних абітурієнтам для опанування освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» для здобуття ступеня магістра зі спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

1.2. Основними задачами фахового вступного випробування є оцінка теоретичної підготовки абітурієнта з професійно-орієнтованих дисциплін фундаментального циклу та фахової підготовки; виявлення рівня та глибини практичних вмінь та навичок.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми абітурієнти повинні:

знати: основні положення професійно-орієнтованих дисциплін «Фінанси», «Гроші і кредит», «Бізнес-аналіз», «Бізнес-податки та оподаткування»; фундаментальні проблеми теорії та практики у сфері фінансів, грошового обігу, кредитування, банківської і страхової справи; систему державних фінансів та їх взаємозв'язок з фінансами підприємств і населення; сучасні інформаційні системи і технології у фінансово-кредитній установі; страхову справу та порядок надання страхових послуг.

вміти: здійснювати фінансове планування й прогнозування, розробляти поточні фінансові плани та бюджети; здійснювати фінансові розрахунки щодо потреби у коштах для забезпечення поточної фінансово-господарської діяльності підприємства; складати оперативну, фінансову та податкову звітність; здійснювати фінансовий контроль, проводити аналіз фінансово-господарської діяльності; вільно проводити розрахунки за всіма видами банківської та страхової діяльності; розраховувати прямі та непрямі податки й збори для вітчизняних підприємств різних форм власності; збирати, аналізувати та інтерпретувати дані для виявлення тенденцій і вирішення бізнес-проблем; аналізувати, оцінювати та прогнозувати системні наслідки бойових дій для стану фінансової системи України.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1. Фінанси

Виникнення фінансів та їх зв'язок з державою. Виникнення фінансів та етапи їх розвитку. Соціально-економічна сутність фінансів. Фінанси та їх функції.

Фінанси та фінансова політика. Фінансовий механізм та його роль у забезпеченні ефективного функціонування економіки.

Фінансова система держави та її структура. Управління фінансами. Об'єкти та суб'єкти управління. Органи управління фінансами та їх функції.

Податкова система та її роль у формуванні доходів державного бюджету. Податки і їх класифікація. Суть і функції податків. Елементи податків.

Поняття бюджетного процесу, його етапи. Порядок та терміни ухвалення державного бюджету України.

Суть та значення державного бюджету. Консолідований бюджет України та його структура.

Державний бюджет та його складові частини. Видатки державного бюджету. Джерела формування бюджетних доходів.

Економічна сутність, форми та значення державного кредиту. Класифікація державних позик.

Місцеві фінанси і їх роль у здійсненні економічної самостійності адміністративно-територіальних формувань. Джерела доходів місцевих бюджетів. Видатки місцевих бюджетів.

Фінанси підприємств та їх функції. Особливості фінансів підприємств нематеріальної сфери діяльності.

Роль фінансів у кругообігу основних виробничих фондів. Фінансовий аспект формування і використання обігових засобів. Розподіл і використання прибутку.

Вплив організаційно-правових форм господарювання та галузевих особливостей на організацію фінансів. Особливості фінансів підприємств матеріального виробництва.

Формування фондів цільового призначення підприємств. Фінансові ресурси підприємств, що функціонують на комерційних засадах. Формування, розподіл і використання фінансових ресурсів у виробничій сфері.

Фінанси громадських організацій і добродійних фондів. Фінанси політичних партій. Фінанси профспілок.

Сутність, значення та функції страхування. Класифікація страхування. Обов'язкове та добровільне страхування. Страхування та ринок страхування.

2.2. Гроші і кредит

Походження, суть та еволюція форм грошей.

Функції грошей як міри вартості та засобу обігу. Функції грошей як засобу нагромадження та платежу. Функція світових грошей.

Грошовий обіг, характер його руху та види грошового обігу. Види безготівкових розрахунків. Зміст грошових розрахунків при використанні платіжного доручення, вимоги-доручення, чека.

Закон грошового обігу. Грошова маса. Швидкість обігу грошей.

Грошова система та її типи. Елементи грошової системи.

Ринок грошей та його структура. Попит і пропозиція грошей та механізми їх формування (теоретичні моделі).

Класична кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм.

Попит на гроші та пропозиція грошей у кількісній теорії грошей. Теорія попиту на гроші в кейнсіанській моделі. Сучасна теорія попиту на гроші.

Загальна характеристика ринку цінних паперів. Види цінних паперів.

Сутність та види сучасної інфляції. Типи інфляції. Форми та методи антиінфляційної політики.

Валюта. Валютна система та її елементи. Валютна політика. Конвертованість.

Валютний курс. Котирування. Вплив на валютний курс.

Походження та суть кредиту. Кредитні угоди. Форми та види кредиту. Кредитування клієнтів банків. Функції кредиту.

Банківський кредит та його види. Принципи банківського кредитування.
Форми забезпечення кредитів.

Джерела кредитних ресурсів банків. Активні та пасивні операції комерційних банків.

Механізм банківського кредитування.

Державний кредит та його види. Комерційний кредит та його особливості.
Споживчий кредит. Лізинговий кредит та його види. Особливості іпотечного кредитування.

Кредитна система. Структура сучасної кредитної системи. Суть і структура кредитної системи України. Статус та функції Національного банку.

2.3. Бізнес-аналіз

Етапи становлення бізнес-аналізу як нового напрямку аналітичної роботи.
Роль аналітика в сучасній компанії.

Бізнес-модель компанії як об'єкт бізнес-аналізу. Бізнес-процеси підприємства: суть, межі та види.

Методи аналізу бізнес-процесів. Інструменти аналізу проблем бізнес-процесів.

Показники ефективності бізнес-процесів та їх вимірювання (з урахуванням наслідків бойових дій). Оцінювання ефективності бізнес-моделі компанії.

Концепції та підходи до вдосконалення бізнес-процесів. Оптимізація бізнес-процесів: суть, принципи, критерії та методи.

Бізнес-аналіз кон'юнктури ринку.

Технологія аналізу бізнес-портфеля компанії. Реінжиніринг бізнес-процесів.

Фінансова звітність як інформаційна база бізнес-аналізу. Аналіз майна підприємства та джерел формування капіталу.

Методика оцінки ліквідності бізнесу та рівня його платоспроможності.

Аналіз фінансової стійкості підприємства (з урахуванням наслідків бойових дій). Оцінка рентабельності та прибутковості бізнесу.

Аналіз ділової активності. Аналіз грошових потоків.

Комплексний аналіз фінансового стану компанії (з урахуванням наслідків бойових дій).

2.4. Бізнес-податки і оподаткування

Податкова система України та системи оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності.

Об'єкт та база оподаткування ПДВ. Операції, що звільнені від оподаткування та не є об'єктом оподаткування ПДВ. Ставки податку. Податкове зобов'язання та податковий кредит з ПДВ та дата їх виникнення.

Порядок визначення суми ПДВ, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету або відшкодуванню з бюджету. Відображення податкових зобов'язань та податкового кредиту з податку на додану вартість у системі рахунків бухгалтерського обліку. Структура та порядок складання податкової декларації з ПДВ.

Система електронного адміністрування податку на додану вартість: сутність та порядок функціонування. Блокування податкових накладних.

Платники та об'єкт оподаткування митом. Методи визначення митної вартості товарів.

Види митних режимів.

Особливості обчислення мита та ПДВ при імпорті товарів. Правила Інкотермс 2020.

Об'єкт і база оподаткування підакцизних товарів. Ставки податку. Порядок нарахування і сплати податку. Порядок складання звітності з акцизного податку.

Податок на прибуток.

Податок на доходи фізичних осіб.

Екологічний податок.

Рентна плата.

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Транспортний податок.

Збір за місяця для паркування транспортних засобів. Туристичний збір.
Земельний податок.

Спрощена система оподаткування.

Зміни в оподаткуванні під час воєнного стану.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у письмовій тестовій формі. Кожного року перелік тестових питань оновлюється на 30%. Абітурієнт на початку випробування отримує пакет документів, до складу якого входять: екзаменаційний білет, аркуш відповідей та вкладка. Екзаменаційний білет містить 15-ть питань та по 5-ть фіксованих відповідей до кожного питання (тільки одна відповідь є правильною).

Протягом фіксованого часу вступнику належить виконати запропоновані тестові завдання. На виконання завдань надається 60 хвилин.

Усі відповіді повинні бути занесені до основного поля аркуша відповідей у вигляді будь-якої позначки в області чотирикутника, що відповідає номеру правильної, на вашу думку, відповіді.

Якщо вступник зробив помилку на основному полі аркуша відповідей, необхідно виправити їх, скориставшись полем для виправлення помилок, яке розташовано в правій частині аркуша відповідей. Для виправлення відповідей, які вступник вважає за неправильні, необхідно поставити будь-яку позначку у чотирикутник поля для виправлення помилок відповідно до питання з неправильною, на думку абітурієнта, відповіддю в основному полі. Надані відповіді в межах поля для виправлення помилок будуть зараховані замість відповідних, поданих на основному полі для відповідей.

Оцінювання знань вступників за результатами тестування здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів (100 + сума отриманих балів з тестування). В залежності від складності питань кожне з них оцінюється наступним чином:

питання з 1-го по 7-ме включно оцінюється в 4-ри бали; з 8-го по 13-те включно - у 8-м балів; 14 те та 15-те питання оцінюються в 12 балів кожне.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. №2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. №996-14 зі змінами та доповненнями URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
3. Вовчак О. Д. Гроші та кредит: навч. посібник / О. Д. Вовчак, І. С. Бушо, З. Р. Костак. К.: Центр учбової літератури, 2012. 424 с.
4. Волкова Н. А. Економічний аналіз: навч. посібник / Н. А. Волкова, Н. Є. Подвальна, К. Д. Сенєнова. Одеса: ППЦ «Бема», 2020. 240 с.
5. Гамалій В. Ф., Вишневська В. А., Хачатурян О. С. Бізнес-планування: навч. посібник. Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 186 с.
6. Гроші та кредит: підручник / [І. О. Штинь, Н. І. Версаль, О. В. Любка та ін.]. К.: Київський університет, 2010. 559 с.
7. Коваленко Д. І. Фінанси, гроші і кредит: теорія і практика: навч. посібник / Д. І. Коваленко, В. В. Венгер. К.: Центр учбової літератури, 2013. 578 с.
8. Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельнічук І. В. Основи обліку і оподаткування: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565 с.
9. Кузь В. І. Податкова система: навч. посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
10. Левандівський О. Т., Де Метр П. Е. Банківські операції: навч. посібник. К.: Знання, 2012. 463 с.
11. Міщук Г. Ю., Джигар Т. М., Шишкіна О. О. Економічний аналіз: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2017. 156 с.
12. Орлова К. С. Управління бізнесом: підручник. Житомир: Житомирська політехніка, 2019. 319 с.

13. Романенко О. Р. Фінанси: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2014. 312 с.
14. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси: навч. посібник / О. Я. Стойко, Д. І. Дема. К.: Алерта, 2014. 432 с.
15. Тарасенко І. О., Шибенко Н. М. Фінанси підприємств: підручник. К.: КНТЕУ, 2015. 360 с.
16. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. К.: КНЕУ, 2013. 554 с.